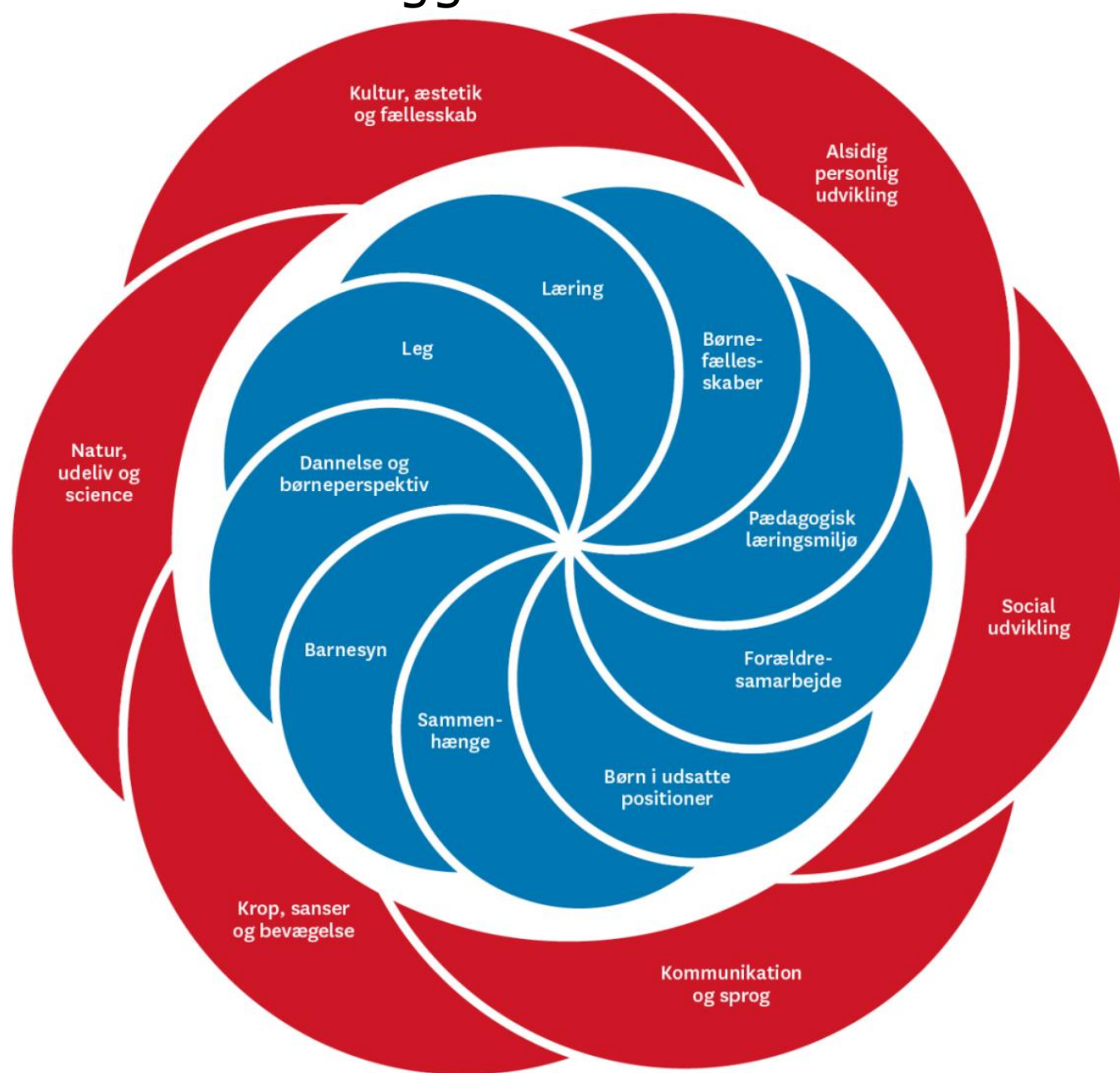

Pædagogisk Læreplan

Børnehuset Maglehøj

Vuggestuen Månen

"blomsten"

Indhold

Indledning.....	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger.....	5
.....	6
Det pædagogiske grundlag	6
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	10
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	11
.....	12
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål.....	12
Alsidig personlig udvikling	13
Social udvikling	14
Kommunikation og sprog.....	16
.....	18
Krop, sanser og bevægelse	18
Natur, udeliv og science	19
Kultur, æstetik og fællesskab	20
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	22
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	22
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	22
Beskrivelse af Læringsmiljøer (Bilag 1)	24
Læringsmiljøer/ læreplanstemaer (bilag 2)	27
Værktøjskasse	28

Figur 1 Læreplansblomsten *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*. (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019*
- *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr. 968 af 28/06/2018*
- *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)*
- *Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)*

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- *Barnesyn*
- *Dannelse og børneperspektiv*

- *Leg*
- *Læring*
- *Børnefællesskaber*
- *Pædagogisk læringsmiljø*
- *Forældresamarbejde*
- *Børn i udsatte positioner*
- *Sammenhæng til børnehaveklassen*

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem

det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan

dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det *pædagogiske grundlag*. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af

den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på *de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål*, og den tager afsæt i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan

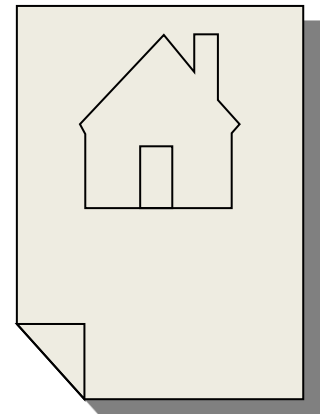
Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er

nationalt fastsat og beskrevet i *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold* (Børne- og Socialministeriet 2018) og i

Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Praktiske oplysninger

Lidt om området og den enkelte daginstitution

- Området: *Område Ølstykke repræsenterer 7 institutioner. Fem 0-6 års huse og 2 børnehaver. I hvert hus er der en Daglig leder, som refererer til vores områdeleder Mariann Knudsen. Den daglige leder samarbejder med Området om pædagogik, værdier, samarbejde, udvikling m.m.*
- Hvor ligger institutionen:
- *Børnehuset Maglehøj ligger på Agervænget 38, 3650 Ølstykke. I et stille parcelhuskvarter. Tæt på skov, natur, offentlig transport, bibliotek m.m.*
- Hvor mange børn:
- *Maglehøj er normeret til 12-15. vuggestuebørn 0-2,11 år og 38-40 børnehalebørn 2,11-5 år.*
- Hvor mange medarbejdere:
- *9-10 medarbejdere, en køkkenmedarbejder. og en Daglig leder.*
- Frokostordning:
- *Børnehuset serverer hver dag et tilberedt frokostmåltid for børnegruppen.*
- Åbningstider:
- *Mandag-tirs.- ons-. tors.- åbner inst. kl. 6.30 og lukker kl. 17.00. Fredag åbner inst. kl. 6.30 og lukker kl.16.00.*
- Hvilken børnegruppe læreplanen gælder for:
- *Den Styrkede pædagogiske læreplan gælder for de yngste børn 0-2,11 år. (Læreplanen er delt op i to. En der dækker de 0-2,11 årige og en for de 2,11-5 årige børn).*
- *De to planer ligger meget tæt op ad hinanden i forhold til værdier, læringsmiljøer, relations arbejde, fokus på udvikling, læring trivsel og dannelse, men tilgangen, måden pædagogen praktiserer på er forskellig i forhold til de to aldersgrupper.*

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan elementerne omsættes og kommer til udtryk i praksis. Elementerne kan beskrives samlet eller hver for sig.

Leg, Læring og Børnefællesskaber:

Alle børn skal opleve at være en del af børnefællesskabet. Igennem leg og læring arbejder vi med, at børn får mulighed for at agere både som individ og i fællesskab. Det pædagogiske personale er rollemodeller i alle sammenhænge.

- Vi er bevidste om vores rolle, position og måde at agere på – både i ord og handlinger.
- Vi skal sikre en opmærksomhed på hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.
- Vi skaber rammer for læringsmuligheder i leg, rutiner og aktiviteter.
- Være bevidste om, at relationen altid er den voksnes ansvar
- Vi skal skabe glæde
- Være nysgerrige og undre os sammen med børnene
- Være fysisk og mentalt nærværende

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv:

Alle børn har ret til at blive inddraget og hørt, hvilket er essentielt for barnets udvikling af identitet. Med respekt for barnets livsvilkår forsøger vi at forstå barnets oplevelser og handlinger.

Barnets stemme skal inddrages og barnet inviteres til at deltage aktivt i demokratiske processer:

- Vi skaber muligheder for barnets aktive deltagelse i dagligdagen
- Vi følger børnenes spor
- Være tilgængelige og nysgerrige på barnet
- Arbejde med ICDP som pædagogisk redskab
- Se børnene individuelt
- Tage børnene alvorligt, så de oplever sig mødt og forstået
- Anerkende barnet og lade barnet være medbestemmende indenfor de givne rammer
- Børn skal have lov at øve sig
- Have en anerkendende og respektfuld tilgang til både børn og voksne

Pædagogisk læringsmiljø

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan I hele dagen arbejder med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Tag udgangspunkt i følgende situationer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage afsæt i det pædagogiske grundlags øvrige elementer.

Det pædagogiske læringsmiljø:

Det pædagogiske læringsmiljøet er afgørende for, at børn lærer, trives, dannes og udvikler sig igennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner. Det pædagogiske læringsmiljøet er til stede hele dagen og sker i alle interaktioner.

- Vi skaber differentierede læringsmiljøer, der møder det enkelte barn og børnegruppens nærmeste zone for udvikling
- Læringsmiljøet skal udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Skabe æstetisk inspirerende læringsmiljøer
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Samarbejde med forældre om børns læring

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der samarbejdes med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring:

Vi skal skabe rammer for et tillidsfuldt og respektfuldt konstruktivt samarbejde med alle forældre og sammen være nysgerrig på børnenes perspektiver

Kontinuerlig forventnings afstemning mellem forældre og institution

Dialog sker løbende i dagligdagen samt i rammesatte møder.

Dialoger i dagligdagen omkring succeser/ udfordringer hos barnet, som man sammen kan udveksle perspektiver og fremtidige handle muligheder til.

Med udgangspunkt i trivselsvurderingerne afholdes samtaler, hvor det enkelte barns trivsel og udvikling er i fokus samt tillige barnets deltagelse i børnefællesskabet. Der udveksles erfaringer og perspektiver samt at der aftales et fremtidigt arbejde med barnets trivsel.

Vi har fokus på at inddrage forældrene i forhold til barnets læringspotentiale samt nærmeste udviklingszone.

Område bestyrelsen inddrages i forhold til deres input til et konstruktivt samarbejde mellem forældre og institution.

Børn i udsatte positioner

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der skabes et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

Vi arbejder fokuseret med ICDP som metode til, at kvalificere interaktionen mellem barn og voksen hvilket er særligt betydningsfuldt for børn i udsatte positioner.

- Vi skaber differentierede læringsmiljøer, der møder det enkelte barn og børnegruppens nærmeste zone for udvikling
- Læringsmiljøet skal udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.
- For at tilrette lægge et pædagogisk læringsmiljø som tilgodeser børn i udsatte positioner inddrages andre faggrupper, som er behjælpelig med at nuancere og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi har fokus på hvordan vi beskriver og italesætter børn i udsatte positioner. Vi beskriver barnets potentialer, ressourcer og dernæst hvilke udfordringer barnet har og i hvilke situationer.
- Vi arbejder kontinuerligt med handleplaner for at skabe et kvalitativt pædagogisk arbejde omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen og mini SFO:

Overgang fra institution til skole er et skifte i barnets liv. Vi arbejder i område Ølstykke derfor med at skabe en tryk og sammenhængende overgang.

Der er udarbejdet en folder i området som relaterer sig til kommunens folder om den "gode overgang". Heri er beskrevet konkrete tiltag på arbejdet med den gode overgang.

Dagtilbuddene arbejder kontinuerligt med aldersrelaterede grupper. Det sidste år inden skolestart er der særligt fokus på, eks. fordybelse, vedholdenhed og selvhjulpenhed tilpasset børnenes udviklingsniveau.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Alsidig personlig udvikling i vuggestuen.

Barnets liv og dagligdag i Vuggestuen. Der er fokus på, at alle børn har et fundament for at fordybe sig, lære og være en del af fællesskabet. Der arbejdes med primær-voksne/pædagogik (Rolle: tage i mod barnet og give barnet følgeskab gennem dagen til den nye verden er tryk for barnet), forudsigelighed og gentagelse. Der er fokus på, at barnet har mulighed for, at legen og aktiviteterne har plads i den fysiske ramme, der leges inde og ude, ved bord, på gulv og i alle rum.

I barn-voksen relationen er der opmærksomhed på at anerkende barnets følelser, ked af det, glad, vild, sjov, stille...

Barnet har mulighed for at fortælle om sine tanker og ideer i relation til de miljøer barnet besøger gennem dagen.

Barnet oplever i dialogerne barn-barn/barn-voksen at blive hørt og få reaktioner på fortællinger og initiativer.

Alle børn inviteres ind eller modtages i de daglige planlagte aktiviteter og rutiner, så barnet kan bidrage til at løse en given opgave og dermed opleve, at det har værdi/betydning.

I de voksen initierede aktiviteter (barn-voksen) oplever barnet, at der kan være forskellige ideer til løsning af en opgave, ramme for en leg, spilleregler m.m. På den måde arbejdes der med kompromis, udsættelse af behov, mod "jeg går med fællesskabet", jeg er åben for min omverden.

Der er fokus på at inddrage barnets familie gennem dagen i vg. Hvert barn laver sammen med en voksen et stamtræ, når de starter i vg. så barnet kan tale om og henvise til mor, far, bedsteforældre, min hund... gennem dagen.

Praksisfortælling:

"Pædagogen sidder sammen med to børn på tæppet og leger. To børn leger med en gåvogn, de skal fra deres hus til deres sommerhus. Pædagogen siger, er I på vej til sommerhuset, barnet svarer ja og pædagogen spørger, ligger det derover og peger på et miljø i den anden ende af rummet. Chaufføren nikker og siger ja, bliver begejstret og løber hen mod sommerhuset, pædagogen hæver stemmen hov, skal du ikke have din ven med, Chaufføren råber, nåh ja, løber med smil tilbage til vognen og starter turen hen til deres sommerhus". De to børn leger videre.

Praksisfortælling:

Vi skal have kreativt værksted og vi har en plan om at lave en bondegård til vores kunstvæg. Børnene har dagen før, været en tur i skoven. Vi går i gang, men børnene er optaget af turen de har været på dagen før, de taler om høje træer, får, blåbær, kør... Det kreative udtryk bliver en skov, som er det børnene er optaget af.

Praksisfortælling:

Pædagogen kommer ud på legepladsen. To børn leger med skibe og leger, at der er vand og skibene sejler. Pædagogen har tænkt, at finde bolde frem og lege gribe- kaste. De to børn, der leger med skibe ser pædagogen og peger mod skuret og siger va. Pædagogen forstår ikke helt, hvad de prøver at formulere. De to børn viser skibene og gentager va. Pædagogen siger, nåh I vil gerne have det store kar ud. Børnene responderer med ja. De går alle 3 i skuret og tager kar og vand frem.

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Social udvikling i Vuggestuen:

Der er fokus på, at det lille barn bliver modtaget af en primær-voksen, når det starter op i vuggestuen.

Den voksne hjælper barnet med at blive tryk og vise tillid. Langsomt åbnes der op mod de andre børn og voksne i gruppen. Der er fokus på, at de tegn barnet viser, er pædagogens rettesnor i forhold til, hvad barnet kan rumme.

Der arbejdes med baby-tegn, så barnet kan sige fra og til i forhold til deres behov.

Spejling fulgt af sprog og handlinger, er primært for det lille barns sociale udvikling.

Læringsmiljøerne, Rutinerne, Børnenes leg og de Planlagte aktiviteter (Bilag vedlagt), har til formål at skabe og understøtte barnets deltagelsesmuligheder, være en del af et fællesskab. Pædagogens rolle er at understøtte barnet, i forhold til at vise følelser, tage initiativ, opdage at det kan påvirke og bidrage i forhold til fællesskabet, fordybe sig, vise ihærdighed og gå-på-mod.

Det enkelte barns sociale udvikling ses i relation til de andre børn. Et fællesskab defineres ud fra barnets behov og zonen for nærmeste udvikling. (Fællesskab kan være: et barn og en voksne/ to børn og en voksen, alle børn og to-tre voksne).

Praksisfortælling:

Tove leger med en lille hund og Eva kommer og tager den fra hende. Tove ser "sur" ud og Eva afleverer hurtigt igen. Eva prøver igen at tage hunden, Tove ser "sur" ud igen, Eva afleverer igen, men nu tager Eva, hunden og slår Tove i hovedet med den og går. Den voksne guider Eva hen til Tove igen og forklare "se, Tove græder, når du slår. Tove legede med hunden og så kan du lege med den bagefter". Eva afleverer hunden tilbage og smiler. Ja sådan, siger den voksne, se nu er Tove glad igen. Eva får nu en dukke og en sutteflaske at lege med og Eva leger videre med det.

Praksisfortælling:

De voksne sætter en leg op med nogle skamler, ligger et tæpper over, tanken er, at børnene skal kravle igennem, det gør de også et stykke tid, men så udvikler legen sig. En lille forsigtig fyr Søren, får en ide. Han hiver tæppet af og ligger sig oven på skamlerne og hiver sig frem i armene og griner højlydt. Pædagogen kigger og siger: " ja det kan man også gøre". Pædagogen får de andre børn til at gøre det samme, for nogle af børnene er det lidt svært, men legen fortsætter med Sørens ide.

Praksisfortælling:

Per vil ikke lige ud i garderoben, da vi skal på legepladsen. Pædagogen siger kom Per, vi skal i garderoben og du kan vise dine nye sko til børnene, det er sandaler og de er blå. Tre børn ser på Per og på pædagogen og begynder at bevæge sig mod garderoben. Per følger med ud til sin garderobe og viser, sine sko frem, kun den ene sko, den anden er der ikke. Pædagogen opfordrer til, at vi hjælper Per med at finde den sko, der mangler. Et barn finder den, Per smiler og kommer i relation, sammen går vi ud på legepladsen.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Kommunikation og sprog i vuggestuen.

Kommunikation og sprog er i fokus hele dagen i vuggestuen. Når barnet bliver afleveret om morgenen, hjælper vi barnet med at sætte ord på. Når barnet er ked af det, smiler eller viser lidt usikkerhed, så hjælper vi med at sætte ord på, så vi får en fælles forståelse dvs. " Du skal være her i vuggestuen, jeg passer på dig og din mor og far kommer og henter dig igen..."

I vuggestuen har vi haft projekt "Vi lærer sprog i vuggestuen" (Rambøll) som vi fortsat arbejder med. Vuggestuen har således et fælles fokus på, hvordan vi arbejder med sprog.

Pædagogen er optaget af, at det lille barn lærer at kommunikere fra de starter i vg. Der arbejdes med babytegn, som understøtter, at vi kan kommunikere med barnet. Barnet får tidligt en erfaring med at kommunikere og genskaber vores tegn til sprog.

Pædagogen giver barnet tid til at formulere og øve sig i sproglige udtryk. Pædagogen er anerkendende og understøttende, så barnet udvikler sproget og lysten til dialog og kommunikationen.

Temaer/ emner og daglige aktiviteter gennem året; her er sproget hele tiden i fokus/ bærende. Der er fokus på, at børnene udvikler en god sprogforståelse og et nuanceret sprog, som er grundlæggende i forhold til at forstå sig selv, de andre og omverdenen.

I vuggestuen er vi optaget af, at børnene har mulighed for at udvikle deres sprog gennem daglige aktiviteter. Dette gøres ved, at vi sætter ord på det vi gør, ser og oplever. Desuden arbejder vi med at skabe rammer, som er med til at udvikle børnenes begrebsverden.

I hverdagen bruger vi fagte-sange, sange, rim og remser, dialogisk læsning, historiefortælling, samt at sætte ord på barnets oplevelser, handlinger og følelser.

I vuggestuen arbejdes der kontinuerligt med forskellige pædagogiske aktiviteter, for at fremme børnenes kommunikative og sproglige udvikling.

Der er bl.a. sprog kufferter, som indeholder forskellige dyr, som børnene kan vælge imellem. Dyrene repræsenterer således forskellige sange F.eks. " Mariehønen Evigglad", eller " Lille Peter edderkop".

Der arbejdes med billeder i øjenhøjde eks.vis. barnets stamtræ, dyr, begreber, vejr... Billederne anvendes til dialoger med barnet.

Kuffert eller billeder er med til at understøtte udvikling af ordforråd, sætningsdannelse, deltagelse i dialogen(turtagning).

Praksisfortælling:

Der er en leg i gang i dukkekrogen. To børn er i gang med en leg og det er tydeligt, at det er en leg, som de har leget før. Børnene spiser mad og dækker bord med frugt, gryder, mælkekartoner og kopper, babyen sidder i højstolen og der spises og tales om, hvad mad de spiser. Pludselig kommer barn nr. tre kørende med dukkevognen. Hun vil gerne være med (hun har ikke meget sprog endnu), men får lov til at være med, hvis hun sidder på en stol ved bordet med sin dukke. Hun rejser sig igen efter lidt tid og putter barnet i dukkevognen og går tilbage på sin plads på stolen og fortsætter med måltidet. Pædagogen vælger at give de 3 børn flere legeting til legen, så den udvikles og legen fortsætter.

Praksisfortælling:

Pædagog tager et lille legesæt ned, som består af træfigurer til " De tre bukke bruse". Hun vælger tre drenge, som løber frem og tilbage på stuen og ikke kan finde ro. Hun siger til dem, " kom og se hvad jeg har fundet frem". Hun får placeret de tre drenge ved bordet og siger " kender i disse dyr, og peger på bukkene". Den ene dreng siger "den stor", ja siger den voksne, der er en stor bukke bruse, det er nemlig den store bukke bruse. Den anden dreng tager den lille bukke bruse, og siger " det er en lille en". Han bekræftes. Den voksne tager den mellemste bukke bruse, og spørger " hvad er det for en?" Ingen af dem svarer. Den voksne siger, det er den mellemste bukkebruse. Til sidst fortæller hun eventyret om "De tre bukke bruse, som skulle op på sætteren og spise sig tykke og fede, og om trolden der ville komme og æde dem".

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse i vuggestuen.

Barnet oplever, at der gennem dagen er en vekselvirkning mellem ro til kroppen og at kroppen skal bevæges.

I de planlagte aktiviteter er der opmærksomhed på, at kroppen er i bevægelse, sammen med sproget. Der er fokus på at barnet mærker sin krop og udfordrer den.

Det fleksible læringsmiljø er i fokus, barnet leger i dukkekrogen og skal pludselig til købmanden, et barn kommer op i en gå-vogn og de to børn forlader far eller storesøster for at handle.

Når barnet skal have tøj på, kravler det selv op på bænken og tager jakken ned. Når barnet skal skiftes, kører det bordet op og ned kravler selv op og ned, løfter numsen og holder bleen...

I de voksne initierede aktiviteter får barnet mulighed for at bruge sine sanser og udfordre sin krop. eks.vis kravle højt op, balancere, gribe, lytte og røre og smage...

Der er fokus på at gå med børnene/ følge deres initiativer, en sangleg kan godt flytte sig over i en koldbøtteleg og brede sig ud over et større areal.

Praksisfortælling:

Hver dag har vi samling med fagtesange. De mindste børn starter altid med at se på de andre børn og de voksne. Umiddelbart kan man tro, at det ikke tages ind af det lille barn.

"En lille pige ligger på puslebordet, skal skiftes efter middagssøvn. Hun ligger og kikker op på mobilen, der hænger over puslebordet. Pludselig løfter hun armene og laver fagter til "Drala", en sang vi synger hyppigt. Hun sætter små lyde på, medens hun ser på sin arme og hænder". Pædagogen lader barnet afprøve det lærte, og synger efter lidt tid med på Drala.

Praksisfortælling:

"En dag går de voksne ikke i gang med samling til tiden. Børnene har hørt de voksne sige, at nu skal vi have samling. Efter noget tid; Børnene sætter sig på tæppet, hvor vi holder samling, i en flot rundkreds, ser på hinanden og går i gang med sange og fagter.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Natur, udeliv og science i vuggestuen.

Det lille barn rører planterne i plantekasserne på legepladsen, det hopper i vandpytter, leger med vand, får regn i ansigtet, hælder ting fra element til element, sætter gyngen i gang,

studerer edderkopperne og bænkebidderne... Indenfor er farverne, formerne, konstruktion, elementer i bevægelse... en integreret del af læringsmiljøerne.

Sortering af affald og genbrug er i fokus i den daglige pædagogik. De planter vi har sået, eksperimenteret med frø og spire i foråret, spises om efteråret. Frø tages fra til næste år. Voksne og børn vander gennem sommeren.

Barnet bruger tid på at finde bænkebidere under spande, sten m.m. pædagogen understøtter, så bænkebidderen overlever besøget.

Mariehønen møder vi ude i naturen. Vi finder den sammen på fotovæggen, vi synger om den, leger mariehøne, taler om dens prikker og at Søren snegl hjælper den... på den måde kommer vi omkring alle 6 temaer.

Praksisfortælling:

Vi er ude at gå, vi møder en snegl og et barn siger "Trampe på". Vi snakker lidt om, at man ikke må trampe på sneglen, for så kan den dø, og vi skal passe på dyrene. Vi tager sammen sneglen op og sætter den ind i græsset. Vi går videre og møder snegl nr. 2. Vi ser på sneglen, taler om størrelse, den har hus på ryggen, den er grå... Et af børnene siger "ikke trampe på"...

På vej hjem synger vi Mariehønen evigglad ...

Praksisfortælling:

Vi er på vej hjem fra tur. Midt på fortovet sidder en stor skrubbtudse. Vi står og kigger på den længe, børnene er stille, det er spændende. Til sidst ligger vi os ned i en cirkel omkring tudsen og ser på den, til vi har set nok. Vi kommer for sent hjem til frokost. Tudsen er samtale emne i mange dage efter.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

Kultur, æstetik og fællesskab.

I vuggestuen arbejder vi med mange forskellige discipliner inden for kultur, æstetik og fællesskaber. Barnet møder eventyret eks. vis: De tre bukkebruse, Guldlok og de tre bjørne... I eventyret har barnet mulighed for at mærke/ identificere sig med begreber: sammenhold, retfærdighed, mod, styrke...

Eventyret læses, leges, foldes ud i kunst...

Legen understøtter fællesskabet, begejstring, fantasi og kultur. Vi leger hyppigt bjørnen sover, hvor børnene hviner frygtsom, når bjørnene vågner op. Alle vil gerne prøve at være bjørn, så identifikation med det farlige er i spil.

I vuggestuen møder barnet eventyr, lege, rim og remser, sang, musik og film. Det er discipliner, der understøtter fællesskabet og er en del af vores kulturarv.

Erfaringsmæssigt ved vi, at det giver energi og glæde at arbejde med disse discipliner. Vi ser ofte at barnet tager det oplevede og erfarede med i sin leg.

I vuggestuen arbejder vi meget med billede-udtryk (akvarel, maling tusser, streger m.m.). Pædagogen understøtter, at barnet er i proces og at der nogle gange skabes et resultat. Børnene kan altid pege deres eget billede ud. Vi tror på, at det har betydning for ens selvopfattelse, at man kan udtrykke sig/ skabe noget gennem kunst og kultur.

Discipliner i Vuggestuen.

- Eventyr
- Lege
- Rim og remser
- Sang og musik
- Film
- iPad
- Kunst projekter med bundne opgaver. Fernisering: vi viser vores processer og resultater
- Kost i forskellige kulturer
- Hvor bor jeg, hvem er jeg, hvem er min familie.

Praksisfortælling:

To børn leger i alrummet, de leger De tre bukke bruse, de har fat i dele af eventyret, "tramper på min bro, trolde kommer frem".

Lige før legen er ved at slutte, vælger pædagogen at gå med i legen, så eventyret med begreber, roller og flow bliver sammenhængende for de to børn. De leger ivrigt med og giver bud på rækkefølge, handling og stemmeføring i eventyret.

Fortællingen og legen fylder hos børnegruppen de næste uger og leges hyppigt.

Praksisfortælling:

Pædagogen sætter sig sammen med 3 børn ved frokostbordet. På væggen er der lavet træer, hvor børnene har malet trækroner. Pædagogen spørger ind til efterårstræerne. Børnene ved bordet peger deres eget træ ud.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Vi bruger de læringsmiljøer der lige omkring os.

I vuggestuen tager vi primært på tur i lokalsamfundet. Vi forholder os til det nære, grøften for enden af vejen, broen over vejen til Tungegården, ind hos naboen og samle æbler, en tur til Møllen hvor der er en traktor, tur til biblioteket for at se film og låne bøger.

Vi arbejder med genbrug og miljø, som er en del af hele vores samfund. De små børn er rigtig gode til at sortere affald, hvis pædagogen går forrest og fastholder fokus på opgaven.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø?

Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

Der er opmærksomhed på, at børn er forskellige og er optaget af forskellige ting på forskellige tidspunkter i deres liv.

I den sammenhæng er vi i Maglehøj optaget af sproget, som er med til at skabe tryghed, tillid og nuancere verden og som skal invitere til dialog og inddragelse.

Sproget er konstant under lup: Barnet skal møde voksne, der taler så det giver mening for barnet og som er befordrende for, at barnet kan agere i fællesskabet og være med sig selv (følg ideer og passioner). Dialogen er opsøgende, ligeværdig og der er fokus på turtagninger.

Når det lille barn starter i vuggestuen er fokus, at barnet skal føle tryghed, opleve, at det bliver rummet og forstået, have en voksen der yder følgeskab, så lang tid, som barnet har brug for det.

Hver gang barnet græder, er der en voksen der omslutter barnet, beroliger trøster og er tæt på lige til det slipper/ er parat til at åbne sig mod sin omverden.

Praksisfortælling:

Sofus starter i vg. 11 mdr. gammel. Sofus græder en del og sidder de første dage hos en voksen hele tiden. De ser på ting sammen og pædagogen taler roligt og trøstende til ham. På 10. dagen kommer der en pædagog gennem rummet, hans primærpædagog, er lige gået et øjeblik. Pædagogen smiler til Sofus, hun tager et A4 ark, som hun har i hånden, op for ansigtet og leger borte-tit-tit. Sofus stopper med at græde, smiler og klukker. Pædagogen gentager indtil primær-pædagogen kommer tilbage. Primær pædagogen sætter sig og er med Sofus igen.

Den dag blev Sofus helt tryk. Pædagogens relations arbejde de forgangne 10 dage var grundlaget for, at Sofus blev tryk og kunne åbne mere op i forhold til sin nye verden.

Det er afgørende at primærpædagogen er nærværende og er nysgerrig på, hvornår Sofus er parat/ har overskud til at åbne sig mere op mod sin omverden.

Beskrivelse af Læringsmiljøer (Bilag 1)

Læringsmiljøer:

I barnets dagligdag og aktiviteter er der fokus på læring "hele dagen". Barnet lærer henholdsvis i de daglige rutiner, i leg med andre og med sig selv og i de planlagte aktiviteter.

Læringsmiljøet "lever", så længe det understøtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Bevægelse i/ forandring af læringsmiljøet sker hele tiden:

- Pædagogen observerer børnene i det fysiske og relationelle miljø og beskriver praksis
- Pædagogen ser på tydeligheden i det fysiske miljø
- Pædagogen er i dialog med forældrene i dagligdagen
- Forældrerådet/ forældremødet inviteres til drøftelser vedr. barnets behov og passioner
- Pædagogen relaterer læringsmiljøet til det der sker i samfundet (eks.vis sundhed, robusthed, mod, nærvær...)
- Teori om læringsmiljøer (Rutinepædagogik...)

Læringsmiljøet har Det pædagogiske grundlag som fundament.

Barnet skal mødes anerkendende i forhold til alder, udvikling, handlemåder, passioner...

Tryghed, forudsigelighed og inddragelse af barnet er basis i de relationelle sammenhænge som barnet er en del af.

Sprog og kommunikation har konstant fokus: Hvordan henvender vi os til børnene!

Eks.vis: "Pædagogen siger til barnet, vil du hjælpe med det her... eller vi skal have lavet det her arbejde, jeg tror at det er noget du synes er spændende eller det vil jeg gerne fortælle dig om måske har du nogle gode ideer til hvordan vi kan gøre det".

Pædagogen er optaget af at invitere til dialoger om barnets tanker, fortællinger, interesser...

Pædagogen arbejder anerkendende sammen med barn og forældre i forhold til at skabe sammenhæng for barnet.

Der er fokus på stemning, refleksion på om der arbejdes med glæde og begejstring.

Legen:

Legen har stor betydning for det lille barns udvikling i forhold til trivsel, dannelse og læring.

Gennem leg udvikler og tilegner barnet sig kompetencer, der har væsentlig betydning for barnets identitet, selvopfattelse og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber og relationer. I legen udvikles barnets viden, færdigheder, sprog, bevidsthed, opmærksomhed, overblik, koncentration og evne til at konstruere og analysere. I relation med andre børn lærer barnet at styre efter egne og andres mål, give sig og fastholde, tænke konkret, abstrakt og symbolsk. Gennem legen bearbejdes erfaring, barnet tilegner sig ny viden og kropsliggør den. Gennem leg sikres barnet mulighed for at skabe sin egen udvikling.

Den voksne har ansvar for at skabe rum og plads til børnenes leg, et bredt og alsidigt rum, der sikre læreplanstemaernes bud operationaliseret, videre at legemiljøet tænker køn, alder og de forskellige former for leg ind i planlægningen og i de muligheder vi gerne vil sikre børnene.

Pædagogen har tillige ansvar for at inspirere til legen gennem viden, oplevelser og aktiviteter.

Legen er den primære platform for barnets læring og udvikling i vuggestuen og børnehaven. Dagligdagen er struktureret i en vekselvirkning mellem barnets egen leg og planlagte aktiviteter. Hertil kommer de aktiviteter barnet gerne vil have gang i, hvor den voksne opgave er at lytte og understøtte, så barnet oplever, at det hun/ han er optaget af, finder på og gerne vil, realiseres/ tages alvorligt af den voksne.

Rutinerne:

Det er gennem rutinerne, som er grundlaget for at dagligdagen fungerer og at miljøet er trygt og forudsigeligt, at børnene dagligt bringes i situationer, hvor de skal løse opgaver og samarbejde med andre på bestemte måder og med klare mål foran sig. Det er vigtigt, at barnet føler, at det er en del af et fællesskab, hvor vi alle bidrager og løser opgaver til glæde for fællesskabet. Et fællesskab hvor der er tillid til barnet, hvor barnet er betroet og føler at opgaverne og aktiviteterne er vigtige og betydningsfulde.

Børnene inddrages i husets rutiner. Rutiner knytter sig til - Hygiejne for barnet selv, toiletbesøg, håndvask. - Påklædning, tøj af og på, mærke kulde og varme. - Køkkenaktiviteter, måltider, rengøring og oprydning. - Hjælpe hinanden med det der er svært enten p. g. a. alder, mod, udfordringer...

Prof. Steen Larsen DPU. Citat: " Den der udfører arbejdet/ opgaverne løber med kvalifikationerne" eller " Det er de hænder der arbejder, der lærer noget".

Vuggestuen og børnehaven har fokus på at skabe et miljø, hvor "Det er forbudt at gøre noget uden børn".

Dannelse af hjælpsomhed, selvhjulpethed, selvstændighed og tilhøre fællesskabet er nøglebegreber i forhold til at indgå i husets rutiner.

Planlagte aktiviteter

De planlagte aktiviteter planlægges ud fra Det pædagogiske grundlag som fundament og de 6 læreplanstemaer (Den styrkede pædagogiske læreplan).

Børn er nysgerrige, interesserede, vil gerne bidrage og være deltagere i de aktiviteter, som de voksne planlægger og udvikler sammen med børnene.

Aktiviteterne foregår i et roligt tempo, børnene forberedes " HVAD ER DET DER SKAL FOREGÅ". Børnenes interesse og inspiration har indflydelse på indhold, forløb og i forhold til tid.

Aktiviteterne skal være planlagte og forberedte i forhold til mål, børnegruppe og dokumentation. Følgende overvejelser indgår i forberedelsen. Børnenes interesser, børnegruppens modenhed og sammensætning, den fysiske rammes muligheder og ressourcer der er til rådighed.

I de planlagte aktiviteter, som kan foregå i alle læringsmiljøerne, arbejder pædagogen med at bidrage til læring og viden, komme til at beherske forskellige discipliner, understøtte forskellige udfordringer hos børn, bidrage til at barnet udvikler robusthed, mod, fordybelse og ihærdighed og føler sig værdifuld i sig selv og fællesskabet.

"Det fysiske miljø udnyttes i videst mulig omfang, så lege og aktiviteter i mindre grupper er indarbejdet i den daglige organisering af læringsmiljøerne. Stille leg og mere fysisk leg (med lyd) gives plads, så det hele kan udfoldes så meget som muligt. Organisering af leg og lege-aktiviteter foregår ved at have fokus på relationer, køn, barnets interesser, pædagogiske behov og nærmeste zone for udvikling".

Læringsmiljøerne understøttes af tilgange og metoder:

- Det pædagogiske grundlag (Kornblomsten: Det pædagogiske grundlag med de 9 elementer)
- ICDP (Pædagogens relations-kompetence)
- Voksenorden (Hvor og hvordan skal pædagogen placere sig og på hvilket niveau skal pædagogen bidrage i forhold til at understøtte barnets, udvikling, trivsel, læring og dannelse)
- Refleksion og evaluering (Der anvendes flere værktøjer).

Læringsmiljøer/ læreplanstemaer (bilag 2)

Vores beskrivelse af læringsmiljøerne, Rutinerne, Børnenes leg og de Planlagte aktiviteter (Bilag vedlagt), har til formål at skabe og understøtte barnets muligheder for læring gennem hele dagen og at understøtte barnets muligheder for deltagelse, være en del af et fællesskab.

De voksnes rolle er understøttet af teori om voksenorden (foran-bagved-ved siden af) og tilgangen er teori om relations-kompetence (ICDP). De voksne har fokus på at skabe læringsmiljøer, der er kendetegnet af fleksibilitet, overskuelighed, ro til at lege, lære, fordybe sig. Tryghedscirklen, hvor pædagogen har fokus på at være til rådighed, når barnet har brug for at vende om, når det er på vej ud i en ny læring og erfaring, for at hente støtte til at tro på at det godt kan...

De 6 læreplanstemaer i en lille praksisfortælling.

Praksisfortællingen om Edderkoppespind rummer alle 6 læreplanstemaer!

Alsidig personlig udvikling:

Jeg opdager og iagttager, jeg kan skabe noget, undre mig, opdage sammen med andre.

Social udvikling:

Fællesskab/ fælles oplevelse. Vi ser noget sammen, en voksen og et barn, de andre børn på legepladsen går med på opdagelse, vi fastholder oplevelsen sammen ved at lave en lille udstilling med spind. Barnet tager det lille billede med hjem og der tales videre hjemme, understøtte af beskrivelse på Famly

Kommunikation og sprog:

Ord (dis, tåge, koldt...) begreber (tidlig, stå op, lille, stor...), dialog om morgen og edderkopper.

Krop, sanser og bevægelse:

Morgen, dug i græsset, 1000 edderkoppesind i sollyset. Motorisk beherske at fange spindet, eksperimenterende: kan man det? og hvordan kan vi fastholde det?

Natur, udeliv og science:

Barnet iagttager de mange spind og ser, at de ikke er ens. Der føres samtale om, hvordan det kan være at edderkoppens hus kan hænge i luften og at den kan spinde. Barnet eksperimenterer med at fange spindet og fastholde det bagefter.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Skabe et kunstværk, alle gør det og der bliver så mange forskellige udtryk, som vi sammen ser på og undrer os over.

Værktøjskasse

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-selvevaluering>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-forankringsproces>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-det-paedagogiske-laeringsmiljo>